



Evropská rada

Brusel 27. října 2023
(OR. en)

EUCO 14/23

CO EUR 11
CONCL 5

POZNÁMKA

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Delegace
Předmět:	Zasedání Evropské rady (26. a 27. října 2023) – závěry

Delegace naleznou v příloze závěry, které přijala Evropská rada na výše uvedeném zasedání.

I. UKRAJINA

1. Evropská rada znovu důrazně odsuzuje válečnou agresi Ruska vůči Ukrajině, jež představuje zjevné porušení Charty OSN, a opětovně zdůrazňuje, že Evropská unie neochvějně podporuje nezávislost, svrchovanost a územní celistvost Ukrajiny v rámci jejích mezinárodně uznaných hranic i její přirozené právo na sebeobranu proti ruské agresi.
2. Evropská unie bude Ukrajině a jejímu lidu i nadále poskytovat významnou finanční, ekonomickou, humanitární, vojenskou a diplomatickou podporu, a to tak dlouho, jak bude třeba.
3. Evropská unie a její členské státy budou Ukrajině především nadále poskytovat udržitelnou vojenskou podporu, zejména prostřednictvím Evropského mírového nástroje a vojenské pomocné mise EU, jakož i dvoustranné pomoci ze strany členských států. Evropská rada zdůrazňuje význam úsilí členských států a okamžitou potřebu urychlit poskytování vojenské podpory Ukrajině s cílem pomoci pokrýt její naléhavé vojenské a obranné potřeby, včetně raketových střel a munice, a to zejména v rámci iniciativy spočívající v dodávce jednoho milionu kusů dělostřelecké munice, a včetně systémů protivzdušné obrany na ochranu jejích obyvatel a kritické a energetické infrastruktury.

V dlouhodobějším horizontu budou Evropská unie a členské státy společně s partnery přispívat k budoucím závazkům v oblasti bezpečnosti vůči Ukrajině, které Ukrajině pomohou zajistit obranu země, vzdorovat snahám o destabilizaci a v budoucnu odrazovat od aktů agrese. Evropská rada vyzývá vysokého představitele, aby na základě rámce, který potvrdí Rada, zahájil s Ukrajinou konzultace ohledně budoucích bezpečnostních závazků EU a aby o těchto diskusích podal zprávu na prosincovém zasedání Evropské rady.

Vojenská podpora bude poskytována a závazky v oblasti bezpečnosti budou učiněny při plném respektování bezpečnostní a obranné politiky některých členských států a při zohlednění bezpečnostních a obranných zájmů všech členských států.

4. V reakci na soustavné útoky Ruska na civilní a kritickou infrastrukturu Ukrajiny zintenzivní Evropská unie a její členské státy poskytování humanitární pomoci a pomoci v oblasti civilní ochrany Ukrajinských, včetně vybavení, jako jsou generátory elektřiny, výkonové transformátory, mobilní topidla a vysokonapěťová a osvětlovací zařízení, s cílem pomoci Ukrajině a jejímu obyvatelstvu zvládnout další zimu ve válce.
5. Evropská unie a její členské státy budou nadále vyvíjet intenzivní úsilí o využití diplomatických kontaktů a spolupracovat s Ukrajinou a dalšími zeměmi v zájmu zajištění co možná nejširší mezinárodní podpory pro komplexní, spravedlivý a trvalý mír a klíčové zásady a cíle ukrajinského mírového programu s cílem uspořádat summit o mírovém programu.
6. Rusko je odpovědné za obrovské škody způsobené jeho válečnou agresí vůči Ukrajině. V koordinaci s partnery je třeba dosáhnout rozhodujícího pokroku, pokud jde o možné způsoby, jak by veškeré mimořádné příjmy soukromých subjektů, které plynou přímo z imobilizovaného ruského majetku, mohly být směřovány na podporu Ukrajiny a její obnovy a rekonstrukce, a to v souladu s platnými smluvními závazky a při dodržování práva EU a mezinárodního práva. Evropská rada vyzývá vysokého představitele a Komisi, aby urychlili práci za účelem předložení návrhů. Evropská unie je i nadále odhodlána podporovat v koordinaci s mezinárodními partnery obnovu, oživení a rekonstrukci Ukrajiny, včetně odminování. Evropská rada v této souvislosti vítá výsledky mezinárodní dárcovské konference o humanitárním odminování na Ukrajině konané ve dnech 11. a 12. října 2023 v Záhřebu, které zahrnují podporu efektivního řízení boje proti minám.

7. Rusko a jeho vedení musí nést plnou odpovědnost za válečnou agresi vůči Ukrajině a další nejzávažnější trestné činy podle mezinárodního práva. Evropská rada vyzývá k tomu, aby mimo jiné i v rámci hlavní skupiny pokračovalo úsilí o zřízení tribunálu pro stíhání zločinu agrese vůči Ukrajině, který by měl co nejširší meziregionální podporu a legitimitu, jakož i činnost směřující k vytvoření mechanismu budoucího odškodnění. Evropská rada navíc vyjadřuje podporu činnosti Mezinárodního trestního soudu a odsuzuje pokusy Ruska oslabit jeho mezinárodní mandát a fungování.
8. Evropská rada nanejvýš důrazně odsuzuje Ruskem prováděné protiprávní deportace a přesuny ukrajinských dětí a dalších civilistů do Ruska a Běloruska a naléhavě vyzývá Rusko a Bělorusko, aby okamžitě zajistily jejich bezpečný návrat.
9. Schopnost Ruska vést útočnou válku musí být dále oslabena, mimo jiné dalším posílením sankcí a prostřednictvím jejich plného a účinného provádění a zamezení jejich porušování, zejména v případě vysoce rizikového zboží, a to v úzké spolupráci s partnery a spojenci. Evropská rada odsuzuje pokračující vojenskou podporu válečné agrese Ruska ze strany Íránu a Běloruska. Rovněž naléhavě vyzývá všechny země, zejména KLDR, aby pro válečnou agresi Ruska neposkytovaly materiální ani jinou podporu. Evropská unie zintenzivní svou spolupráci s partnery v boji proti nepravdivým ruským narativům a dezinformacím o válce.
10. Evropská unie je hluboce zklamána tím, že ruský parlament schválil zákon o odstoupení Ruské federace od ratifikace Smlouvy o všeobecném zákazu jaderných zkoušek.

11. Jednostranné rozhodnutí Ruska ukončit provádění Černomořské obilné iniciativy a jeho záměrné útoky na ukrajinská zařízení pro skladování a vývoz obilí i jeho kroky bránící svobodě plavby v Černém moři ukazují, že Rusko nadále zneužívá potraviny jako zbraně a ohrožuje celosvětové potravinové zabezpečení. Evropská rada zdůrazňuje naprosto zásadní význam bezpečnosti a stability v Černém moři pro udržitelný vývoz obilí. Podporuje veškeré úsilí, včetně úsilí OSN, o usnadnění vývozu ukrajinského obilí i dalších zemědělských produktů do nejpotřebnějších zemí, zejména v Africe a na Středním východě. Evropská rada vyzývá k dalšímu posílení kapacity tras solidarity EU s cílem usnadnit tranzit a vývoz do těchto zemí a žádá Komisi, aby za tímto účelem navrhla nová opatření.
12. Evropská rada vítá prodloužení dočasné ochrany vysídlených osob z Ukrajiny do března 2025. Evropská unie je nadále odhodlána podporovat vysídlené osoby na Ukrajině i v Evropské unii, mimo jiné prostřednictvím přiměřené a flexibilní finanční pomoci určené členským státům, jež se vyrovnávají s největší zátěží z hlediska zdravotních a životních nákladů uprchlíků a nákladů na jejich vzdělávání.
13. Evropská unie bude i nadále podporovat Moldavskou republiku při řešení výzev, jimž v důsledku ruské agrese vůči Ukrajině čelí.
14. Evropská unie bude i nadále úzce spolupracovat s Ukrajinou, s Moldavskou republikou a s Gruzii a podporovat je v reformním úsilí na jejich evropské cestě.

II. BLÍZKÝ VÝCHOD

15. Evropská rada opětovně potvrzuje prohlášení svých členů ze dne 15. října 2023 a znovu co nejdůrazněji odsuzuje Hamás za brutální a nerozlišující teroristické útoky spáchané na různých místech v Izraeli. Používání civilistů jako lidských štítů ze strany Hamásu je zvláště zavrženíhodným odporným činem.

Evropská rada důrazně odkazuje na právo Izraele bránit se v souladu s mezinárodním právem a mezinárodním humanitárním právem. Znovu vyzývá Hamás, aby bez jakýchkoli podmínek okamžitě propustil všechna rukojmí.

Evropská rada opětovně zdůrazňuje, že je důležité zajistit po celou dobu ochranu všech civilistů v souladu s mezinárodním humanitárním právem. Vyjadřuje nad jakýmkoli ztrátami životů civilistů hluboké politování.

Evropská rada přezkoumala aktuální stav a další kroky v různých oblastech činnosti, včetně společného úsilí o pomoc občanům EU.

16. Evropská rada vyjadřuje nejhlubší znepokojení nad zhoršující se humanitární situací v Gaze a vyzývá k nepřetržitému, urychlenému, bezpečnému a neomezenému přístupu humanitární pomoci a pomoci k lidem v nouzi prostřednictvím všech nezbytných opatření včetně humanitárních koridorů a přestávek pro humanitární potřeby. Evropská unie bude úzce spolupracovat s partnery v regionu s cílem chránit civilní obyvatelstvo, poskytovat pomoc a usnadnit přístup k potravinám, vodě, lékařské péči, palivu a přístřeší, přičemž zajistí, aby tato pomoc nebyla zneužívána teroristickými organizacemi.
17. Evropská rada připomíná, že je třeba zabránit regionální eskalaci a v tomto ohledu spolupracovat s partnery, včetně Palestinské správy.
18. Evropská unie je připravena přispět k oživení politického procesu na základě dvoustátního řešení, mimo jiné prostřednictvím iniciativy „Za den míru“ (Peace Day Effort), vítá diplomatické mírové a bezpečnostní iniciativy a podporuje brzké uspořádání mezinárodní mírové konference.
19. Evropská rada zdůrazňuje, že je třeba bojovat proti šíření dezinformací a nezákonného obsahu, a poukazuje na právní odpovědnost platforem v tomto ohledu.

III. VÍCELETÝ FINANČNÍ RÁMEC NA OBDOBÍ 2021–2027

20. V návaznosti na podrobnou výměnu názorů na navrhovanou revizi víceletého finančního rámce na období 2021–2027 Evropská rada vyzývá Radu, aby pokračovala v práci s cílem dosáhnout do konce roku celkové dohody.

IV. EKONOMIKA

21. Vzhledem ke stále složitějším výzvám včetně měnícího se demografického prostředí a rostoucí globální hospodářské soutěže potřebuje Evropská unie silnou hospodářskou základnu, jejímž jádrem bude plně fungující jednotný trh se svými čtyřmi svobodami a která zajistí dlouhodobou konkurenceschopnost EU a rovné podmínky na domácí i celosvětové úrovni. Evropská unie musí upevnit svou průmyslovou a technologickou základnu a posílit svou ekonomickou odolnost, bezpečnou konektivitu, přístup na globální trh a produktivitu, aby dosáhla strategické autonomie, při současném zachování otevřené ekonomiky.

Při posuzování pokroku, jehož bylo dosud dosaženo, Evropská rada zdůraznila, že je třeba urychlit práci v těchto oblastech:

- a) rozvoj konkurenční výhody EU v oblasti digitálních a čistých technologií, mimo jiné zaměřením se na inovace, výzkum, vzdělávání a dovednosti,
- b) zajištění dostatečných dodávek čisté a cenově dostupné energie,
- c) snížení klíčových kritických závislostí a diverzifikace dodavatelských řetězců prostřednictvím strategických partnerství,
- d) podpora přechodu na oběhovější hospodářství a
- e) snížení regulační zátěže.

22. Evropská rada:

- a) vyzývá spolunormotvůrce, aby urychleně dosáhli dohody o aktu o kritických surovinách, aktu o průmyslu pro nulové čisté emise a o reformě uspořádání trhu s elektřinou,
- b) vyzývá k urychlenému přijetí opatření v návaznosti na nedávné sdělení Komise o řešení nedostatku léčivých přípravků v Evropské unii při současném zajištění lepšího přístupu k léčivým přípravkům a inovativního a konkurenceschopného farmaceutického odvětví,
- c) s ohledem na doporučení týkající se kritických technologických oblastí vyzývá k zahájení práce na společných posouzeních rizik,
- d) vyzývá Komisi a členské státy, aby dále zlepšovaly rámcové podmínky pro investice, mimo jiné prostřednictvím společného, jasného a soudržného regulačního rámce a podnikatelského prostředí, které budou více podporovat konkurenceschopnost. Evropská rada vyzývá všechny relevantní instituce, aby pokročily v práci na zjednodušení regulace a snížení nadbytečné administrativní zátěže včetně požadavků na podávání zpráv, zejména v případě malých a středních podniků a začínajících podniků. Rovněž vyzývá Komisi, aby v tomto ohledu vypracovala další návrhy a využila příležitostí, které nabízí ekonomika založená na datech a standardizovaná obchodní data,
- e) vyzývá Komisi, aby pokračovala v práci na řešení rušivých účinků cel a subvencí poskytovaných globálními aktéry s cílem zajistit rovné podmínky na celosvětové úrovni.
Rovněž vyzývá Komisi, aby intenzivně pracovala na zmírnění problematických a diskriminačních prvků zákona USA ke snížení inflace, mimo jiné tím, že zajistí, aby byl Evropské unii udělen status rovnocenný tomu, který mají podle ustanovení zákona ke snížení inflace partneři dohody o volném obchodu,
- f) vyzývá Komisi a spolunormotvůrce, aby dokončili provádění závěrů Evropské rady ze dne 9. února a 23. března 2023 a přijali další opatření, která budou považována za nezbytná ke zvýšení konkurenceschopnosti a atraktivity EU pro investice,

- g) připomíná svou výzvu Komisi, aby Radě podávala zprávy o dopadu stávající politiky státní podpory na integritu jednotného trhu i na globální konkurenceschopnost EU, a
- h) vyzývá Radu, aby pokračila v práci na přezkumu správy ekonomických záležitostí s cílem dokončit legislativní práci v roce 2023.

V. MIGRACE A JINÉ ZÁLEŽITOST

- 23. Evropská rada vedla strategickou rozpravu o migraci a vzala na vědomí nedávný dopis předsedkyně Komise.
- 24. Evropská rada důrazně odsuzuje nedávné teroristické útoky spáchané ve Francii a v Belgii, při nichž byli zabiti a zraněni švédští a francouzští státní příslušníci. Postoj Evropské unie v boji proti všem formám terorismu, nenávisti a násilného extremismu je jednotný a pevný. Evropská rada vyzývá orgány a členské státy, aby se zapojily do společného úsilí o mobilizaci všech příslušných oblastí politiky na vnitrostátní úrovni i na úrovni EU s cílem zvýšit vnitřní bezpečnost, mimo jiné posílením spolupráce v oblasti prosazování práva a justiční spolupráce, výměny informací prostřednictvím plného využívání příslušných databází, ochrany vnějších hranic, boje proti převaděčům a úzké spolupráce se třetími zeměmi.
- 25. Evropská rada vyjadřuje svou nejhlubší soustrast a solidaritu s oběťmi nedávných přírodních katastrof a extrémních povětrnostních jevů v členských státech EU i ve třetích zemích.

26. Zvýšená četnost a intenzita povětrnostních extrémů poukazuje na naléhavost celosvětové reakce na klimatickou krizi. Úsilí o přizpůsobení se změně klimatu a její zmírňování má klíčový význam pro posílení odolnosti EU a její schopnosti reagovat na krizi. Evropská rada s odkazem na závěry Rady ze dne 16. a 17. října 2023 zhodnotila přípravy na konferenci Organizace spojených národů o změně klimatu, která se v roce 2023 koná v Dubaji (COP28), a vyzývá k posílení globálních opatření a ambicí¹. Evropská rada vyzývá k co nejširší podpoře globálního závazku v oblasti obnovitelných zdrojů energie a energetické účinnosti, který Evropská unie předloží na konferenci COP28.
27. S ohledem na škody na kritické infrastruktuře v Baltském moři způsobené vnější činností Evropská rada zdůrazňuje, že je zapotřebí účinných opatření k posílení odolnosti a zajištění bezpečnosti kritické infrastruktury. Dále zdůrazňuje význam uplatňování komplexního a koordinovaného přístupu k připravenosti a reakci Evropské unie na krizi, který zajistí, že všechna odvětví budou přispívat k přístupu zohledňujícímu veškerá rizika.

¹ přičemž zdůrazňuje, že v souladu se zprávami Mezivládního panelu pro změnu klimatu vyžaduje omezení oteplování na přibližně 1,5 °C, aby celosvětové emise skleníkových plynů dosáhly vrcholu nejpozději před rokem 2025.

28. Evropská rada je hluboce znepokojena bezpečnostní situací na severu Kosova*. Důrazně odsuzuje násilný útok na kosovskou policii spáchaný dne 24. září 2023. Evropská unie očekává, že pachatelé útoku budou zadrženi a urychleně postaveni před soud a že Srbsko bude plně spolupracovat a učiní v tomto ohledu veškeré nezbytné kroky. Kosovo a Srbsko musí i nadále setrvale usilovat o zmírnění napětí, jakož i zajistit, aby se co nejdříve uspořádaly na severu Kosova nové volby, a to s aktivní účastí kosovských Srbů. Nedojde-li ke zmírnění napětí, bude to mít důsledky. Evropská rada vyjadřuje politování nad tím, že strany neplní dohodu o cestě k normalizaci vztahů a její prováděcí přílohu ani další dohody, kterých bylo dosaženo v rámci dialogu zprostředkovaného EU a probíhajícího pod vedením vysokého představitele a za podpory zvláštního zástupce EU. Vyzývá Kosovo a Srbsko, aby uvedené dohody bezodkladně a bezpodmínečně prováděly. Provádění dohod obnáší mimo jiné založení sdružení či společenství obcí se srbskou většinou. Normalizace vztahů je jednou ze základních podmínek na evropské cestě obou stran a v případě nedostatečného pokroku oběma stranám hrozí, že přijdou o významné příležitosti.
29. Evropská unie bude i nadále úzce spolupracovat se západním Balkánem a podporovat jej v reformním úsilí na jeho evropské cestě.
30. Evropská rada zdůrazňuje, že i nadále podporuje úsilí o dosažení udržitelného a trvalého míru mezi Arménií a Ázerbájdžánem na základě zásad uznání svrchovanosti, nedotknutelnosti hranic a územní celistvosti. Evropská rada zdůrazňuje, že je důležité zajistit práva a bezpečnost karabašských Arménů, včetně těch, kteří se chtějí vrátit do svých domovů. Podporuje bruselský normalizační proces a vyzývá strany, aby se do něj v dobré víře zapojily a do konce roku jej dokončily.
31. Evropská rada vyzývá vysokého představitele a Komisi, aby představili možnosti, jak nejlépe posílit vztahy mezi EU a Arménií ve všech rozměrech.

* Tímto označením nejsou dotčeny postoje k otázce statusu a označení je v souladu s rezolucí Rady bezpečnosti OSN 1244/1999 a se stanoviskem Mezinárodního soudního dvora k vyhlášení nezávislosti Kosova.

32. Evropská rada vedla strategickou rozpravu o situaci v oblasti Sahelu. Vyjadřuje znepokojení nad pokračujícím zhoršováním bezpečnostní a humanitární situace v oblasti Sahelu, k němuž přispívá politická nestabilita. Evropská rada zdůrazňuje, že stabilita oblasti Sahelu a širšího regionu, včetně sousedních pobřežních států, má zásadní význam pro bezpečnost a prosperitu osob žijících v oblasti Sahelu, jakož i pro EU. Evropská unie bude i nadále spolupracovat na podpoře Hospodářského společenství států západní Afriky a s klíčovými partnery v regionu. Evropská rada vyzývá vysokého představitele a Komisi, aby předložili návrhy, jak přizpůsobit činnost a příslušné nástroje EU stávající situaci v oblasti. Evropská rada vyzývá k okamžitému propuštění prezidenta Bazouma a jeho rodiny.
-